

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) เป็นแนวคิดใหม่ทางบัญชีที่มีความแตกต่างไปจากการบัญชีการเงิน การบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นแนวคิดในการนำเสนอข้อมูลการจัดทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม และการมีจิตสำนึกที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่ต้องการสื่อสารไปยังกลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัททั้งในทางตรงและทางอ้อม กลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับทราบถึงข้อมูลของบริษัทตามสมควร จึงทำให้แนวคิดของการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมได้พัฒนาให้เกิดการรายงานในรูปแบบต่างๆ กันมากมาย อีกทั้งมาตรฐานการรายงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันมีอยู่จำนวนมาก เช่น หลักการรายงานตามแนวทางของ UN Global Compact, มาตรฐานการรายงานของ Global Reporting Initiative (GRI), หลักการรายงานจาก Guidelines for Multinational Enterprises, หลักการรายงานตามแนวทางของ Social Accountability Intonation (SAI), หลักการรายงานตามแนวทางของ Social Responsibility (ISO 26000) และแนวทางการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) (สถาบันไทยพัฒนา, 2558) ซึ่งมาตรฐานการรายงานทุกฉบับก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกันที่คาดหวังว่าบริษัทต่างๆ จะสามารถสื่อสารข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทไปให้กลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบและให้ความสนใจบริษัทมากยิ่งขึ้น และเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับบริษัท เพื่อให้บริษัทมีผลประกอบการที่ดีอย่างต่อเนื่อง หรือก็คือการสร้างมูลค่ากิจการ การมีความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยพยากรณ์ทิศทางมูลค่ากิจการของบริษัทให้มีความเจริญเติบโตและอยู่รอดอย่างยั่งยืน (Posthumusa & Solms, 2005)

การศึกษาวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาผลกระทบของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการ เพื่อศึกษาหาแนวทาง และวิเคราะห์องค์ประกอบของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่จะส่งผลให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีมูลค่ากิจการที่ดี ผู้ศึกษาแบ่งการศึกษออกเป็น 3 ด้าน ที่สำคัญคือ

1. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม
2. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะบริษัท
3. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับมูลค่ากิจการ

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท (Corporate Social Responsibility : CSR) หรือที่ถูกรู้จักกันในปัจจุบันว่า “ความรับผิดชอบต่อสังคม” เป็นเรื่องที่ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง และเป็นเรื่องที่ได้รับ ความสนใจอย่างมากสำหรับการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน การให้คำจำกัดความจึงมีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละบุคคล มีกลุ่มบุคคลหลากหลายกลุ่มที่ได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้มากมาย กลุ่มของนักวิจัย กลุ่มของนักวิชาการ กลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มขององค์กรต่างๆ ได้มีการให้ความหมายไว้อย่างหลากหลายผู้วิจัยได้ทบทวนและสรุปผลการให้ความหมายจากกลุ่มต่างๆ ไว้ดังนี้

The European Commission ได้ให้คำจำกัดความ ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่าเป็นแนวคิดที่บริษัทจะดำเนินงานโดยผสมผสานกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเข้าไปอยู่ในกระบวนการทำงานปกติของบริษัท และมีการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมให้กับกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบได้รับรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นการเปิดเผยด้วยความสมัครใจของบริษัท (European Commission, 2001)

The World Bank ได้ให้คำจำกัดความ ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่าเป็นความมุ่งมั่นของบริษัทที่จะพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ด้วยการดูแลบุคลากรของบริษัทรวมถึงครอบครัวของพนักงาน ตลอดจนชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลเหล่านี้ให้ดียิ่งขึ้น (The World Bank, 2002)

Phillip Kotler & Nancy Lee ได้ให้คำจำกัดความของความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่า การพัฒนาสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยผ่านการดำเนินธุรกิจ และการจัดการทรัพยากรของธุรกิจ (Kotler & Lee, 2005)

คณะกรรมการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน (Corporate Social Responsibility Institute : CSRI) กำกับดูแลโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมาย ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท หมายถึง การดำเนินธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการกำกับดูแลกิจการที่ดี พร้อมกับการเอาใจใส่และดูแลรักษาสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บริษัทเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน (สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม, 2550)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) ให้ความหมาย ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท หมายถึง การประกอบกิจการด้วยความดูแลใส่ใจต่อกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ตลอดจน

การมีธรรมาภิบาล เป็นเครื่องกำกับให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและยุติธรรม มีความตระหนักถึงผลกระทบทางลบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยพร้อมจะแก้ไขเพื่อลดผลกระทบดังกล่าว กับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา บูรณาการให้เกิดการดำเนินกิจการ เป็นการสร้างความสำเร็จและประโยชน์สุข อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทุกเวทีการค้า ซึ่งจะเป็นผลดีต่อความยั่งยืนของกิจการ ผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)

The World Business Council on Sustainable Development (WBCSD) ได้ให้คำจำกัดความ ของ ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่า เป็นการให้คำมั่นสัญญาว่าบริษัทจะส่งเสริมและพัฒนา เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินงานร่วมกันระหว่างพนักงานและครอบครัวของพนักงาน ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (WBCSD, 2013)

UN Conference on Trade and Development (UNCTAD) ได้ให้คำจำกัดความของการ รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่า บริษัทจะเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ที่จะ ส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมในเชิงบวก และช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปสู่ เป้าหมาย (UNCTAD, 2013)

สถาบันไทยพัฒน์ ได้ให้คำจำกัดความ ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่า การดำเนิน กิจกรรมทั้งภายในและภายนอกบริษัท โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน สังคม และ สิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกไม่ว่าจะเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงของ บริษัท เช่น ลูกค้า พันธมิตรทางธุรกิจ พนักงาน ชุมชนท้องถิ่น และครอบครัว ผู้มีส่วนได้เสียที่ เกี่ยวข้องกับบริษัทโดยอ้อม เช่น คู่แข่งขัน สังคมโลก เป็นต้น โดยบริษัทจะต้องลดผลกระทบ ทางด้านลบที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสีย (สถาบันไทยพัฒน์, 2553)

จากการให้ความหมายและคำจำกัดความของกลุ่มบุคคล และหน่วยงานต่างๆ นั้นผู้ศึกษาได้ ทบทวนผลงานวิจัยของนักวิจัยในอดีตที่ผ่านมาและสามารถสรุปไว้ว่าการดำเนินงานของบริษัทควร มีความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้บริษัทมีแนวโน้มมูลค่ากิจการเพิ่มขึ้น และจะเกิดความยั่งยืน ในการดำเนินงานของบริษัท โดยบริษัทต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่บริษัทได้ดำเนินงานอยู่ใน สังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) ควรมีการรายงานด้วย ความสมัครใจ

การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1950 จากการที่ผู้จัดการของ บริษัทต่างๆ จะต้องมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่ม คุณค่าแก่สังคม (Bowen, 1953 and Giannarakis, 2010) ความรับผิดชอบต่อสังคมถือเป็นแนวคิดที่ พบได้ทั่วไปในประเทศที่พัฒนาแล้ว หลักฐานที่ชัดเจนที่สุดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมจาก

การศึกษาของ Bowen (1953) ได้เขียนผลงานเรื่อง “ความรับผิดชอบต่อของนักธุรกิจ” ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาเพื่อหาข้ออภิปรายและข้อโต้ตอบในประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคมมาจนถึงปัจจุบัน และพบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นขึ้นอยู่กับจริยธรรมในการดำเนินงานของผู้บริหารบริษัทเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญ Johnson (1971) ก็เห็นด้วยกับแนวความคิดดังกล่าวโดยเพิ่มเติมว่าความรับผิดชอบต่อสังคมถือเป็นการบริหารจัดการความสนใจที่หลากหลายของพนักงานของบริษัท มากกว่าการมุ่งหวังสร้างผลกำไรที่สูงที่สุดเพื่อตอบแทนกลุ่มของผู้ถือหุ้นเพียงอย่างเดียว

การพัฒนาของแนวความคิดความรับผิดชอบต่อสังคมในช่วงนี้มีการเชื่อมโยงทฤษฎีไปสู่กระบวนการวิจัยเชิงประจักษ์ และมีการให้ความสำคัญกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย จริยธรรมทางธุรกิจ ความยั่งยืน และความเป็นพลเมืองโลกที่ดีของบริษัทต่างๆ ทั่วโลกโดยในช่วงปี ค.ศ. 2001 – 2002 มีการวิจัยเชิงประจักษ์เพื่อเชื่อมโยงแนวความคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท และนำแนวคิดด้านการปฏิบัติงานเพื่อสังคมของบริษัท (Corporate Social Performance : CSP) มาร่วมกันปฏิบัติ (Backhaus et al., 2002, Jones & Murrell, 2001 and Smith et al., 2001) การดำเนินงานก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากการไม่มีรูปแบบในการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ในปี ค.ศ. 2003 Schwartz และ Carroll (2003) จึงได้นำเสนอแนวคิด Three Domain Approach ซึ่งพัฒนามาจากแนวความคิดองค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ที่ได้ทำการศึกษาในช่วงปี ค.ศ. 1979 – 1991 เพื่อใช้เป็นรูปแบบในการวิเคราะห์บริษัท

แนวความคิดความรับผิดชอบต่อสังคมเริ่มมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในเวลาต่อมา Kottler & Lee (2005) ได้นำเสนอแนวความคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ที่มีการคำนึงถึงความสำเร็จ ร่วมกับการเคารพในคุณค่า และการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสีย 6 ด้าน คือ การส่งเสริมประเด็นปัญหาทางสังคม การตลาดที่เชื่อมโยงประเด็นทางสังคม การตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาของสังคม การบริจาคเพื่อการกุศล การอาสาช่วยเหลือชุมชน และการประกอบกิจการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนานี้มีความชัดเจนอย่างมากในสังคมยุโรป ที่สะท้อนว่าพัฒนาการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทด้วยความสมัครใจในประเด็นเกี่ยวกับมาตรฐานแรงงาน สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และการต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพ (Locket et al., 2006) ในปีเดียวกัน Carroll และ Buchholtz (2006) พบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทนั้นมีความหมายรวมถึงความรับผิดชอบต่อด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมาย ด้านจริยธรรม และด้านการกุศล ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization) ที่ให้ความหมายว่าความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทนั้นคือความรับผิดชอบต่อที่เกิดจากผลกระทบของการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมต่างๆ ของบริษัทที่กระทบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยความโปร่งใส มีจริยธรรมและจรรยาบรรณ Ghillyer (2008) ได้ให้คำจำกัดความว่าเป็นการดำเนินการของบริษัทที่กำหนดเป้าหมายของบริษัทที่สูงกว่าการสร้างกำไรสูงสุดให้กับกลุ่ม

ของผู้ถือหุ้น Daft (2010) กล่าวว่าความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารในบริษัทที่จะทำการตัดสินใจที่จะให้ความสำคัญกับสวัสดิการและผลประโยชน์ของพนักงานและสังคมในระดับที่เท่าเทียมกันทั้งบริษัท ไม่มุ่งผลประโยชน์ให้กับกลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงเท่านั้น

สำหรับแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมในการรายงานข้อมูลทางการเงินประจำปี และการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่เพียงพอ และไม่ครบถ้วน พบว่ามีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการกำไร โดยหากมีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกับการรายงานข้อมูลประจำปี จะช่วยให้บริษัทสามารถลดการบริหารจัดการกำไรให้น้อยลง (Gray et. al., 2001, Gray, 2002, Eugenio et al., 2010, Lungu et al., 2011, Hartman & Joe, 2011, Social Investment Forum, 2014, KPMG, 2014) ในขณะที่ Atkins (2006) ได้กล่าวว่าสิ่งที่ลงทุนต่อสาธารณะของบริษัทที่รับผิดชอบต่อสังคม คือ ความโปร่งใสของรายงานทางการเงินของบริษัท เพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ในความเป็นจริงบริษัทเองมีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้มีความตระหนักถึงความสำคัญ และการนำแนวคิดมาปฏิบัติเพราะอาจนำไปสู่การสูญเสียผู้มีส่วนได้เสียที่สนับสนุนบริษัท ซึ่งส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดของบริษัทได้ และการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่เพียงพอจะมีผลต่อการเพิ่มชื่อเสียงและความโปร่งใสให้บริษัท และจะทำให้ทิศทางราคาหุ้นเป็นบวก หรืออาจลดแรงผลักดันจากองค์กรภายนอก และจากกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียเอง (Alsaadi et al., 2013, Kim et al, 2012, Chih et al, 2008)

การศึกษาด้านการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทของ Jeffrey et al. (2012) ได้กล่าวไว้ว่าการรายงานข้อมูลการมีความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจะช่วยให้ผลการดำเนินงานของบริษัทสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งเสริมให้บริษัทเกิดความยั่งยืน ในขณะที่ Mansoor (2013) ได้ศึกษาพบเช่นเดียวกันกับนักวิจัยท่านอื่น และยังพบอีกว่าการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทต่อสาธารณชนนั้น สามารถทำให้มูลค่ากิจการเพิ่มขึ้น และสามารถสร้างความยั่งยืนให้กับบริษัทได้ การรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทนั้น ถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้บริษัทสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การดำเนินงานอย่างยั่งยืนได้ (Bouten & Hoozee, 2015) การรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกำลังจะกลายเป็นเกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติของบริษัทที่จะต้องมีการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมในอนาคต (Cheng & Ahmad, 2010)

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท และการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ควรมีการสื่อสารไปยังกลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจถึงเป้าหมายที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม จะสามารถเป็น

เครื่องมือในการสื่อสารข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทไปให้กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และพบว่า สมาคมนักบัญชีของประเทศไทยได้ให้ความหมายของการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมว่า “เป็นการรายงานถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกิดจากกิจกรรมองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ซึ่งอาจรวมถึงชุมชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะหรือกลุ่มชุมชน โดยทั่วไป การรายงานดังกล่าว หมายรวมถึง การรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเงิน และข้อมูลที่ไม่เกี่ยวกับการเงินก็ได้ (Corporate Report, 1975) จากความหมายของการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคม ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษารูปแบบการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของประเทศไทย โดยมุ่งไปยังกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากการดำเนินงานมีรูปแบบที่ชัดเจน และมีความเกี่ยวข้องกับสาธารณชนอย่างเป็นทางการ จึงส่งผลให้ผู้วิจัยให้ความสนใจต่อมาตรฐานการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรฐานและหลักการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

จากการศึกษามาตรฐานและหลักการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นพบว่ามีการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมมีหลากหลายด้าน เช่น ด้านของข้อมูลทางการเงินนั้นบริษัทจะเลือกเปิดเผยเฉพาะข้อมูลที่มีผลต่อการตัดสินใจหรืออาจกล่าวได้ว่าการรายงานสารสนเทศในสิ่งที่ดีเท่านั้นที่จะปรากฏในรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (Holland, 2005) ในขณะที่ Cowen et al. (1987) ได้ศึกษาการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทขนาดใหญ่ Future 500 ในรายงานประจำปี 1987 พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมมีผลกระทบต่อรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม จะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นมีอยู่หลายมาตรฐาน และหลากหลายหลักการ

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมสามารถจำแนกมาตรฐาน และหลักการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงาน (Standard of Reporting) การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นหน่วยงานองค์กรระดับประเทศจะเป็นผู้กำกับดูแลกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ จะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดแนวทางการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีความหลากหลาย หากจะแบ่งกลุ่มของการรายงานนั้น สามารถจัดประเภทของการรายงานได้ 3 กลุ่ม คือ (1) Normative Frameworks คือแนวทางแนะนำให้กิจการนำไปปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (2) Process Guidelines คือแนวทางในการวัดผลของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม การให้ความเชื่อมั่น การ

ประเมินผล และการสื่อสารของกิจการ และ (3) Management Systems คือ แนวทางการวัดการบริหารการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบต่อสังคม (Ligteringen, 2005)

หลักการรายงานตามแนวทางของ UN Global Compact (2011) เป็นหลักการพื้นฐานที่เสนอแนะให้กิจการดำเนินงานโดยมีความรับผิดชอบต่อสังคมใน 10 ประเด็น คือ (1) กิจการควรสนับสนุนและเคารพการปกป้องสิทธิมนุษยชนที่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ (2) กิจการไม่ควรข้องเกี่ยวกับการกระทำที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนด้านมาตรฐานแรงงาน (3) กิจการควรส่งเสริมการให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการก่อตั้งสหภาพแรงงานของพนักงาน (4) กิจการต้องขจัดปัญหาการบังคับใช้แรงงาน (5) กิจการต้องมีส่วนร่วมในการต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก (6) กิจการต้องไม่กีดกันการจ้างแรงงานและอาชีพ (7) กิจการควรส่งเสริมการดำเนินการเพื่อป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม (8) กิจการควรพัฒนาวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (9) กิจการควรเผยแพร่เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และต่อต้านคอร์รัปชัน (10) กิจการควรดำเนินกิจการด้วยความโปร่งใส ขจัดการทุจริตและพฤติกรรมส่อทุจริตทุกด้าน รวมไปถึงประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) สิทธิมนุษยชน (2) มาตรฐานแรงงาน (3) สิ่งแวดล้อม (4) การต่อต้านคอร์รัปชัน (KPMG, 2008)

มาตรฐานการรายงานของ Global Reporting Initiative (GRI) เป็นหลักการรายงานระหว่างประเทศซึ่งเป็นมาตรฐานการรายงาน โดยความสมัครใจที่ใช้เป็นมาตรฐานการรายงานระดับโลก GRI เป็นรายงาน 3 ประเด็น คือ (1) สิ่งแวดล้อม (2) เศรษฐกิจ (3) สังคม (Goel & Cragg, 2005) การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมตามมาตรฐาน GRI ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (KPMG, 2008)

(1) แนวทางการรายงานด้านพื้นฐาน (Reporting Principles) เป็นแนวทางของกระบวนการรายงาน

(2) รายงานที่เป็นตัวชี้วัด (Reporting Indicators) เป็นพื้นฐานในการรายงานเชิงปริมาณของเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และประเด็นด้านสังคม

หลักการรายงานจาก Guidelines for multinational enterprises ซึ่งเป็นแนวทางการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทข้ามชาติ ถือเป็นหลักการเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับบริษัทข้ามชาติ เป็นข้อเสนอแนะให้ธุรกิจประกอบการโดยมีความรับผิดชอบต่อสังคมให้แก่รัฐบาลประเทศต่างๆ ด้วยความร่วมมือของประเทศสมาชิก 39 ประเทศ โดยมีข้อเสนอให้มีการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม 10 ประเด็น คือ (1) แนวคิดและหลักการพื้นฐาน (2) นโยบายทั่วไป (3) การเปิดเผยข้อมูล (4) การจ้างแรงงานและความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรม

(5) สิ่งแวดล้อม (6) การไม่รับสินบน (7) ผลประโยชน์ของลูกค้า (8) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (9) การแข่งขัน และ (10) ภาษี (Makague & Cragg, 2007)

หลักการรายงานตามแนวทางของ Social Accountability Intonation (SAI) เป็นหลักการเพื่อรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมโดยสมัครใจใน 8 ประเด็น คือ (1) การใช้แรงงานเด็ก (2) การบังคับใช้แรงงาน (3) สุขลักษณะและความปลอดภัย (4) สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการเจรจาต่อรองในรูปแบบของการรวมกลุ่ม (5) การกีดกันหรือการแบ่งแยก (6) กฎระเบียบวินัย (7) ชั่วโมงการทำงาน และ (8) ค่าตอบแทนแรงงาน (Visser et al., 2007)

หลักการรายงานตามแนวทางของ Social Responsibility (ISO 26000) เป็นหลักการแนะแนวทางธุรกิจทุกประเภทกับประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา รายงานนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับรูปแบบการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ 3 ประเด็น คือ (1) ผลกระทบของกิจการที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (3) ผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย (สถาบันไทยพัฒนา, 2558)

แนวทางการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2555 มีแนวคิดให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งในปัจจุบันนั้น ก.ล.ต. ยังไม่มีการบังคับให้เปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม แต่เป็นการให้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยความสมัครใจ ประเด็นในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของ ก.ล.ต. ประกอบไปด้วยประเด็นต่างๆ 10 ประเด็น คือ (1) การกำกับดูแลกิจการที่ดี (2) การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (3) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (4) การเคารพสิทธิมนุษยชน (5) การปฏิบัติต่อแรงงานด้วยความเป็นธรรม (6) การมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (7) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (8) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม (9) การมีนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรม และ (10) การจัดทำรายงานความยั่งยืน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)

การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมถือได้ว่าเป็นการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพ และเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ Trussell (1996) และ Bolton et al. (2003) และ Jorgensen & Kischenheiter (2003) ได้ทำการศึกษาการเปิดเผยข้อมูล และพบว่า การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ยังคงขึ้นอยู่กับการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารบริษัทเป็นสำคัญ การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมมีมาตรฐานการรายงานที่ออกแบบไว้หลากหลายมาตรฐาน และการนำเสนอข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานกำกับใดออกมาประกาศบังคับให้ต้องเปิดเผย หากว่าบริษัทใดที่เลือกจะเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ก็จะถือได้ว่าเป็นบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อ

ต่อสังคมและชุมชน อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้ว่าบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมจะมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จากการศึกษามาตรฐานและหลักการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมข้างต้นนั้น สามารถจำแนกประเด็นการรายงานตามหน่วยงานต่างๆ ได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ประเด็น	UN Global compact	GRI	Guideline for NME	SAI	ISO 26000	ก.ล.ต.
หลักการทั่วไป	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การเปิดเผยข้อมูล	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สิทธิมนุษยชน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การจ้างงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สิ่งแวดล้อม	✓	✓			✓	✓
การต่อต้านการทุจริต	✓	✓				✓
การกำกับดูแลกิจการที่ดี					✓	✓
การคุ้มครองผู้บริโภค			✓		✓	✓
การแข่งขันในการดำเนินธุรกิจ			✓		✓	✓
การพัฒนาชุมชนและสังคม			✓		✓	✓
การทำรายงานความยั่งยืน						✓

ที่มา : การสังเคราะห์ข้อมูลจาก Organization for Economic Co – Operation and Development (2009), สถาบันไทยพัฒนา (2558)

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์แล้วพบการศึกษาริบทการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครั้งนี้จะศึกษาการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมตามมาตรฐานการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของประเทศไทย ซึ่งพบว่าโดยส่วนใหญ่มีการรายงานตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2555 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555) ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์แล้วว่าการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของประเทศไทย โดยส่วนใหญ่รายงานตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อันประกอบด้วย

1. การกำกับดูแลกิจการที่ดี

การกำกับดูแลกิจการที่ดีในบริบทของความรับผิดชอบต่อสังคม ตามกรอบการรายงานฉบับนี้ เป็นส่วนขยายเพิ่มเติมของหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2549 ในหมวดความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ และบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย เพิ่มเติมจากการได้รับการดูแลจากบริษัทตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1 บริษัทควรเปิดเผยถึงบทบาทของคณะกรรมการในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบต่อเรื่องที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เช่น วิสัยทัศน์และภารกิจ กลยุทธ์ นโยบาย เป้าหมายการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การมอบหมายให้ผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในบริษัท และการจัดให้มีกระบวนการหารือหรือรับฟังข้อเสนอแนะระหว่างผู้มีส่วนได้เสียและคณะกรรมการบริษัท

1.2 บริษัทควรเปิดเผยถึงวิธีการคัดเลือกองค์ประกอบของคณะกรรมการที่ประกอบด้วยตัวแทนของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ คุณสมบัติของกรรมการที่พิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนากรรมการและผู้บริหารให้มีความรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดให้มีกรรมการชดเชยทำหน้าที่ดูแลงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม นโยบายค่าตอบแทนพนักงานที่ส่งเสริมผลการปฏิบัติงานที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีและผลการประเมินการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมของคณะกรรมการและของบริษัท

2. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม

การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรมในบริบทของความรับผิดชอบต่อสังคมตามกรอบการรายงานฉบับนี้ เป็นการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมของบริษัทที่มีต่อองค์กรอื่น ทั้งหน่วยงานภาครัฐ หุ้นส่วนทางธุรกิจ คู่ค้า ผู้ส่งมอบ ผู้รับเหมา ลูกค้า คู่แข่งขัน และบรรดาสมาคมที่ตนสังกัดอยู่เพื่อส่งเสริมให้เกิดผลในทางที่ดีหรือในทางบวก โดยใช้ภาวะผู้นำผลักดันให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมในขอบเขตที่บริษัทสามารถดำเนินการ

2.1 บริษัทควรเปิดเผยถึงวิธีการและมาตรการที่ใช้ในการต่อต้านการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมเช่น การรวมหัวกันกำหนดราคา การกำหนดราคาจำหน่ายเพื่อจำกัดคู่แข่ง การฮั้วประมูล รวมถึงการรายงานการกระทำหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตกลงร่วมผูกขาด การกีดกันหรือการจำกัดการแข่งขันที่เป็นการละเมิดกฎหมาย

2.2 บริษัทควรเปิดเผยถึงนโยบายการดำเนินงานที่ส่งเสริมการเคารพสิทธิในทรัพย์สินและภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางการใช้สิทธิและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินของบริษัทโดยคำนึงถึงความคาดหวังของสังคม สิทธิมนุษยชน และความจำเป็นพื้นฐานของบุคคล รวมถึงการรายงานกรณีการกระทำหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิโดยมิชอบ การใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ การปลอมแปลงการละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

2.3 บริษัทควรรายงานถึงผลลัพธ์ที่เกิดจากการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมกับบรรดาคู่ค้าในห่วงโซ่อุปทาน ผ่านช่องทางการจัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง และจัดจำหน่ายของบริษัท การช่วยเหลือสนับสนุนกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงมาตรการที่ใช้ป้องกันมิให้เกิดการประนีประนอมต่อข้อขัดแย้งในความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท

2.4 บริษัทควรเปิดเผยมูลค่าของโทษปรับที่มีนัยสำคัญ และจำนวนครั้งของการถูกบังคับโทษที่ไม่เป็นต้นทุนจากการละเมิดกฎหมายและข้อบังคับ

3. การต่อต้านการทุจริต

การต่อต้านการทุจริตในบริบทของความรับผิดชอบต่อสังคมตามกรอบการรายงานฉบับนี้เป็นข้อปฏิบัติที่แสดงถึงการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรมที่ถูกยกเว้นมาให้เป็นหัวข้อหลักเนื่องจากความรุนแรงของปัญหาได้ขยายวงกว้างจนกลายเป็นปัญหาระดับชาติ ตัวอย่างของการทุจริต ได้แก่ การให้สินบนในทุกรูปแบบ (การเรียก การเสนอ หรือการรับสินบนทั้งที่เป็นตัวเงินและรูปแบบอื่น) แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือระหว่างบุคคลในภาคเอกชนด้วยตนเอง การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฉ้อโกง การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริงและขัดขวางกระบวนการยุติธรรม และการใช้อิทธิพลเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิชอบ

3.1 บริษัทควรรายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและปัจจัยขององค์กรที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การกรรโชก รวมถึงนโยบายและแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและจัดการทุจริตขององค์กร

3.2 บริษัทควรเปิดถึงรูปแบบการส่งเสริม สนับสนุน อบรม และสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อนโยบายและแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันและจัดการทุจริตขององค์กร

3.3 บริษัทควรเปิดเผยถึงมาตรการที่ใช้ตอบโต้ต่อกรณีทุจริตที่เกิดขึ้นรวมถึงเจตนา รวมถึงในการต่อต้านทุจริตด้วยการทำงานร่วมกับองค์กรอื่น หรือผลักดันองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการต่อต้านการทุจริตในลักษณะเดียวกัน

4. การเคารพสิทธิมนุษยชน

การเคารพสิทธิมนุษยชนในบริบทของความรับผิดชอบต่อสังคมตามกรอบการรายงานฉบับนี้ เป็นการเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานที่จำแนกเป็นสองหมวดใหญ่ คือหมวดสิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งหมายรวมถึง สิทธิในชีวิตและเสรีภาพ ความเสมอภาคในกฎหมาย เสรีภาพในการแสดงออก และหมวดสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งหมายรวมถึง สิทธิในการทำงาน สิทธิที่พึงได้รับอาหาร สิทธิในสุขภาพตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ สิทธิในการศึกษา

และสิทธิด้านสวัสดิการสังคม ซึ่งสิทธิมนุษยชนทั้งสองหมวดนี้ กิจการพึงให้การเคารพภายใต้เขตอิทธิพลขององค์กร

4.1 บริษัทควรเปิดเผยถึงการนำหลักการแนวทางของสหประชาชาติสำหรับการปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนในภาคธุรกิจภายใต้กรอบ “Protect Respect and Remedy” มาใช้ในองค์กร เช่นนโยบายและกระบวนการในการป้องกัน บรรเทาและแก้ไขผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากกิจกรรมขององค์กร การให้ผู้บริหารสูงสุดแสดงพันธกรณีที่จะปกป้องสิทธิมนุษยชน การตรวจสอบผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนจากการดำเนินธุรกิจและการตอบสนองผลกระทบนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารกับสาธารณชนเมื่อมีข้อกังวลเกิดขึ้น รวมถึงการสร้างหรือมีส่วนร่วมในกลไกเยียวยาทั้งในระดับบุคคลและระดับชุมชน

4.2 บริษัทควรเปิดเผยแนวปฏิบัติในการลงทุนและข้อตกลงกับองค์กรที่ได้รับเงินลงทุน ผู้ส่งมอบ ผู้รับเหมา และคู่ค้า ในประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การแจ้งนโยบายและข้อปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่พนักงานรวมถึงการไม่เลือกปฏิบัติ

4.3 บริษัทควรแสดงถึงการให้มีเสรีภาพในการสมาคมและการร่วมเจรจาต่อรอง มาตรการที่ใช้เพื่อยังผลมิให้การใช้แรงงานเด็ก และมาตรการที่ใช้เพื่อจัดการใช้แรงงานเกณฑ์และแรงงานบังคับให้แหล่งดำเนินงานและกับผู้ส่งมอบรายสำคัญที่บ่งชี้ว่ามีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญต่อกรณีดังกล่าว

4.4 บริษัทควรรายงานการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนของแหล่งดำเนินงานที่อยู่ในข่ายการพิจารณาทบทวน รวมถึงการดำเนินการแก้ไขข้อร้องทุกข์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ได้รับผ่านทางกลไกการร้องทุกข์ที่เป็นทางการ

5. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม

การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรมในบริบทของความรับผิดชอบต่อสังคมตามกรอบรายงานฉบับนี้ เป็นเรื่องของนโยบายและข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้ดำเนินการภายในองค์กร โดยองค์กรหรือในนามขององค์กร ซึ่งรวมถึงงานรับเหมาช่วง ข้อปฏิบัติด้านแรงงานในหัวข้อนี้หมายรวมถึง การสรรหาและการเลื่อนตำแหน่งคนงาน วิธีดำเนินการทางวินัย และการร้องทุกข์ การโอนและการโยกย้ายคนงาน การเลิกจ้าง การฝึกอบรมและการพัฒนาฝีมือแรงงาน สุขภาพ อาชีวอนามัย และความปลอดภัย รวมทั้งนโยบายและข้อปฏิบัติอื่นใดที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการทำงาน โดยเฉพาะเรื่องเวลาการทำงานและค่าตอบแทน ตลอดจนการยอมรับในการจัดตั้งกลุ่มแรงงาน การมีตัวแทน การเข้ามีส่วนร่วมของทั้งองค์กรนายจ้างและแรงงานในการเจรจาต่อรองร่วม การเจรจาทางสังคม และการเข้าร่วมปรึกษาหารือไตรภาคีเพื่อหยิบยกประเด็นสังคมที่เกี่ยวกับการจ้างงานมาดำเนินการ

5.1 บริษัทควรรายงานถึงสถิติที่สำคัญเกี่ยวกับการจ้างงานและแรงงานสัมพันธ์ ยอดแรงงานรวม จำนวนและอัตราส่วนของพนักงานเข้าใหม่ และพนักงานที่พ้นสภาพ การกลับเข้ามาทำงานและอัตราการคงอยู่ของบุคลากรหลังการใช้สิทธิ์ลาจิจเพื่อเลี้ยงดูบุตร อัตราร้อยละของพนักงานที่ได้รับความคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างงาน ระยะเวลาขั้นต่ำในการบอกกล่าวกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าจะไม่ระบุในข้อตกลงเกี่ยวกับสถานการณ์จ้างก็ตาม

5.2 บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลอัตราการบาดเจ็บ โรคจากการทำงาน จำนวนวันสูญเสีย และการขาดงาน และจำนวนผู้เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติงาน รวมถึงแผนงานที่มีไว้ช่วยเหลือแรงงานและครอบครัว ชุมชน ทั้งการให้ความรู้ การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา การป้องกัน และการควบคุมความเสี่ยงต่อโรคร้ายแรงต่างๆ

5.3 บริษัทควรรายงานถึงจำนวนชั่วโมงการฝึกอบรมและการให้ความรู้เพื่อการพัฒนาฝีมือแรงงาน องค์ประกอบของฝ่ายบริหารและสัดส่วนพนักงานที่คำนึงถึงความหลากหลายและโอกาสที่เท่าเทียมกัน รวมถึงอัตราส่วนเงินเดือนขั้นพื้นฐานและค่าตอบแทนระหว่างหญิงและชายตามประเภทพนักงาน และถิ่นที่ตั้งสำคัญของแหล่งดำเนินงาน

6. การมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคตามกรอบการรายงานฉบับนี้ เป็นความรับผิดชอบต่อในตัวผลิตภัณฑ์และบริการที่บริษัทผลิตจำหน่ายหรือให้บริการแก่ผู้บริโภคในประเด็นที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางการตลาดที่เป็นธรรม การคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัย การบริโภคที่ยั่งยืน การระงับข้อพิพาทและการชดเชยการคุ้มครองข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้บริโภค การเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการที่จำเป็น การตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มด้อยโอกาส รวมทั้งการให้ความรู้แก่ผู้บริโภค

6.1 บริษัทควรเปิดเผยรายละเอียดข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการสำคัญที่ได้รับการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพและความปลอดภัย ข้อกำหนดในการแสดงฉลากผลิตภัณฑ์และบริการ การปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรฐาน และข้อแนะนำเกี่ยวกับการสื่อสารการตลาด (รวมทั้งการโฆษณา การส่งเสริมการตลาด และการเป็นผู้อุปถัมภ์)

6.2 บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลค่าของโทษปรับที่มีนัยสำคัญจากการละเมิดกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับข้อกำหนดและการใช้สอยผลิตภัณฑ์และบริการ

7. การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม

การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมตามกรอบการรายงานฉบับนี้ เป็นเรื่องที่ถูกผนวกไว้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยชุมชนและสังคมที่บริษัทเข้าร่วมพัฒนาในที่นี้ อาจอยู่นอกแผนที่มีส่วนได้เสียในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กร เนื่องจากองค์กร

ต้องเข้าร่วมพัฒนาในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหนึ่งในชุมชน และมีผลประโยชน์ร่วมกับชุมชน ทั้งนี้ การพัฒนาชุมชนในข้อนี้ มิได้จำกัดในแง่ของการบริจาคเพื่อการกุศล (Philanthropy) เท่านั้น เพราะลำพังกิจกรรมการบริจาคไม่ได้นำไปสู่จุดหมายแห่งการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคม ในองค์กร

7.1 บริษัทควรเปิดเผยถึงวิธีพิจารณาดำเนินการจ้างแรงงานท้องถิ่นและสัดส่วนของผู้บริหารอาวุโสที่มาจากชุมชนในท้องถิ่น ตามถิ่นที่ตั้งของแหล่งดำเนินงานที่สำคัญ

7.2 บริษัทควรรายงานถึงการพัฒนาและผลกระทบจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงบริการเพื่อประโยชน์สาธารณะในช่องทางที่เป็นทั้งเชิงพาณิชย์ การบริจาคเงิน การให้ค่านิยมเทียบเคียงเป็นจำนวนเงิน หรือการทำงานบริการสังคม

7.3 บริษัทควรเปิดเผยการดำเนินงานที่คำนึงถึงชุมชนท้องถิ่นด้วยการปฏิบัติตามข้อผูกพันร่วม การประเมินผลกระทบ และแผนงานการพัฒนา รวมถึงการดำเนินงานที่มีผลกระทบเชิงลบหรือมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญต่อชุมชนท้องถิ่น

8. การจัดการสิ่งแวดล้อม

การจัดการสิ่งแวดล้อมในบริบทของความรับผิดชอบต่อสังคมตามกรอบการรายงานฉบับนี้ เป็นการคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการดำเนินงานขององค์กรทั้งในแง่ของการใช้ทรัพยากร ถิ่นที่ตั้งของสถานประกอบการ มลภาวะและของเสีย รวมถึงผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กรต่อแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของพืชและสิ่งมีชีวิตต่างๆ ทั้งนี้การลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมควรดำเนินการในลักษณะบูรณาการโดยพิจารณาทั้งนัยทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม

8.1 บริษัทควรรายงานปริมาณการใช้วัสดุ วัสดุรีไซเคิล พลังงานและน้ำ ข้อมูลปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศ น้ำทิ้ง และของเสีย รวมถึงการหกรั่วไหล ที่มีนัยสำคัญ

8.2 บริษัทควรมีการเปิดเผยข้อมูลการบรรเทาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากผลิตภัณฑ์และบริการ รวมถึงสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายและวัสดุภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ตามประเภทผลิตภัณฑ์

8.3 บริษัทควรเปิดเผยรายละเอียดที่ตั้งและขนาดของที่ดินในกรรมสิทธิ์หรือในครอบครองที่ตั้งอยู่ภายในหรือใกล้เคียงกับพื้นที่คุ้มครอง ผลกระทบที่สำคัญจากการดำเนินงานผลิตภัณฑ์และบริการที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่คุ้มครอง รวมทั้งอาณาบริเวณที่มีคุณค่าเชิงความหลากหลายทางชีวภาพสูงนอกพื้นที่คุ้มครอง

8.4 บริษัทควรเปิดเผยมูลค่าของโทษปรับที่มีนัยสำคัญ และจำนวนครั้งของการถูกบังคับโทษที่ไม่เป็นตัวแทนจากการละเมิดกฎหมายและข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อม

9. นวัตกรรมและการเผยแพร่นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม

นวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมตามกรอบการรายงานฉบับนี้ เป็นการนำความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การดำเนินงานด้าน CSR มาพัฒนาปรับใช้และคิดค้นให้เกิดนวัตกรรมทางธุรกิจที่สามารถสร้างประโยชน์ ชีตความสามารถทางการแข่งขัน และมูลค่าเพิ่ม ทั้งต่อธุรกิจและสังคมไปพร้อมๆ กัน

9.1 บริษัทควรเปิดเผยรายละเอียดที่สำคัญของผลกระทบ ความเสี่ยง และโอกาสในบริบทของความยั่งยืน และผลที่มีต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งในระยะใกล้และระยะไกล รวมทั้งแนวทางในการปรับกระบวนการทำงาน เพื่อพัฒนาไปสู่การค้นพบนวัตกรรมทางธุรกิจ

9.2 บริษัทควรเปิดเผยนวัตกรรมที่ค้นพบในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อกระตุ้นให้ธุรกิจและผู้ประกอบการรายอื่นได้ปฏิบัติตาม

10. การจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน

การจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (Sustainability Report) เป็นช่องทางการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานที่มากกว่ารายงานทางการเงิน ครอบคลุมทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) กลุ่มต่างๆ เป็นผู้ใช้ข้อมูล ส่วนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมรวมในรายงานประจำปี ตามกรอบการรายงานฉบับนี้ เป็นการให้ข้อมูลในส่วนผู้ถือหุ้น (Shareholder) ให้ความสนใจต่อการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ซึ่งอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัท และผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น

10.1 บริษัทควรมีนโยบายการเปิดเผยข้อมูลและแนวทางการบริหารจัดการ (Disclosure on Management Approach) ผลกระทบที่เกี่ยวข้องและมีนัยสำคัญ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่แสดงให้เห็นถึงนโยบาย ข้อยึดมั่น เป้าประสงค์ ความรับผิดชอบต่อทรัพยากรที่ใช้ ข้อปฏิบัติในแต่ละด้าน ความท้าทาย และความยุ่งยากที่เกิดขึ้นรวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินแนวทางการบริหารจัดการดังกล่าว

10.2 บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลตามตัวบ่งชี้การดำเนินงานที่ได้ผ่านการทดสอบสมรรถภาพ (Materiality Test) โดยพิจารณาจากผลกระทบจากการดำเนินงานในประเด็นต่างๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (รวมทั้งผลกระทบจากการไม่ดำเนินการตามประเด็นนั้นๆ) และพิจารณาจากความคาดหวังหรือการให้น้ำหนักความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสียในประเด็นดังกล่าว

10.3 บริษัทควรจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน โดยใช้แนวทางการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนและวิธีจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนตามกรอบของ GRI ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (CSRI) และสถาบันไทยพัฒนาฯ ร่วมกันจัดทำขึ้น

โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นรายประเด็นได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

องค์ประกอบการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม	ประเด็นการให้คะแนนการเปิดเผย
CSR1: การกำกับดูแลกิจการที่ดี	บทบาทของคณะกรรมการ การคัดเลือกคณะกรรมการ
CSR2 : การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม	มาตรการและวิธีการแข่งขัน นโยบายการดำเนินงาน รายงานกิจกรรม CSR ต่อสังคมต่อลูกค้า การแจ้งมูลค่าของโทษปรับความผิดด้านความ เป็นธรรม
CSR3 : การต่อต้านการทุจริต	รายงานผลความเสี่ยงต่อการทุจริต ส่งเสริมพนักงานให้จัดการทุจริต แจ้งมาตรการจัดการการทุจริต
CSR4 : การเคารพสิทธิมนุษยชน	เปิดเผยนโยบายปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน เปิดเผยแนวปฏิบัติในการร่วมลงทุน การให้ความสำคัญกับสมาคมเพื่อสังคม การรายงานผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน
CSR5 : การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม	รายงานสถิติการจ้างแรงงาน เปิดเผยอัตราการได้รับบาดเจ็บของพนักงาน รายงานจำนวนชั่วโมงฝึกรวมของพนักงาน
CSR6 : การมีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค	เปิดเผยข้อมูลผลิตภัณฑ์หรือบริการ เปิดเผยข้อมูลโทษปรับจากการทำผิดข้อบังคับ ด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการ
CSR7 : การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม	การจ้างแรงงานท้องถิ่น การพัฒนา และผลกระทบต่อสังคมชุมชน นโยบายในการพัฒนาสังคมและชุมชน
CSR8 : การจัดการสิ่งแวดล้อม	รายงานการใช้วัสดุจากธรรมชาติ เปิดเผยนโยบายการจัดการผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม	ประเด็นการให้คะแนนการเปิดเผย
CSR8 : การจัดการสิ่งแวดล้อม	รายงานการถือครองสินทรัพย์ที่มีประโยชน์ต่อสังคม แจ้งมูลค่าการละเมิดกฎหมายหรือข้อบังคับสิ่งแวดล้อม
CSR9 : นวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม	เปิดเผยนวัตกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เปิดเผยนวัตกรรมที่พบและให้ประโยชน์ต่อสังคม
CSR10 : การจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน	เปิดเผยแนวทางการบริหารด้านเศรษฐกิจ การรายงานความยั่งยืนของกิจการ

จากตารางที่ 4 สามารถสรุปเกณฑ์การให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 ในแต่ละองค์ประกอบของการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้วิจัยจะให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อพบว่าบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม 1 ประโยค และหากไม่มีการเปิดเผยในประเด็นใดผู้วิจัยจะให้คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน ในประเด็นนั้น และหากพบว่าบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับการแสดงข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมแต่ข้อมูลนั้นไม่เกี่ยวข้อง与公司 หรือเปิดเผยแบบไม่ชัดเจนว่าเป็นการดำเนินการของบริษัทหรือไม่ จะให้ค่าคะแนนเป็น N/A (Not Applicable) และไม่นำมารวมในการนับคะแนนการเปิดเผย (Cooke, 1989 and Juhman, 2000) และผู้วิจัยจะทำการสรุปจำนวนของการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในแต่ละประเด็น เพื่อคำนวณค่าคะแนนในการทดสอบการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในแต่ละองค์ประกอบ

จากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงนำมาสู่การมุ่งศึกษารูปแบบการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในด้านการศึกษาผลกระทบของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ (วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3) และสามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบความสมเหตุสมผลของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 11 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเปิดเผยข้อมูล การกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 12 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเปิดเผยข้อมูล การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 13 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริต (CSR3) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 14 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 15 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 16 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 17 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) มีอิทธิพลในทิศทางลบต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 18 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 19 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 20 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

การศึกษาวิจัยในประเด็นของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการ ใน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ ทบทวนวรรณกรรม ต่างๆ และสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยใน อดีต ด้านการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการ ได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปผลการศึกษาในอดีตตัวแปรการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	วิธีการวัดมูลค่า	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Singhvi S. S. & Desai H.B. (1971)	An Empirical Analysis of the Quality of Corporate Financial Disclosure	คุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของบริษัท	เปิด - ไม่เปิด	การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับลักษณะของบริษัท และมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อความสามารถในการทำกำไร
Camffeman K. & Cooke T. E. (2002)	An Analysis of Disclosure in the Annual Reports of U. K. and Dutch Companies	การเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน	สูง - กลาง - ต่ำ	การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับลักษณะของบริษัท และความสามารถในการดำเนินงาน
Brine M., Brown R. & Hackett G. (2007)	Corporate Social Responsibility and Financial Performance in the Australian Context	กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม	จำนวนกิจกรรม	การทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมทำให้ยอดขาย (ROS) และเงินลงทุน (ROE) เพิ่มขึ้น และทำให้ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ลดลง
Maheshwarl G. C. (2007)	Corporate Characteristic and Responsibility Reporting	การเปิดเผยลักษณะการรายงานความรับผิดชอบต่อของบริษัท	สูง - กลาง - ต่ำ	การเปิดเผยลักษณะการรายงานความรับผิดชอบต่อบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อขนาดกิจการและความสามารถในการทำกำไร

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	วิธีการวัดมูลค่า	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Mehoney L.& Roberts R. W. (2007)	Corporate Social Performance, Financial Performance and Institutional Ownership in Canadian Firms	องค์ประกอบด้านสังคม	ระดับการเปิดเผย	องค์ประกอบด้านสังคมระดับสูงมีความสัมพันธ์ กับอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) แต่ไม่มี ความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA)
Chih-wei Peng & Mei-ling Yang (2014)	The effect of corporate social performance on financial performance: the moderating effect of ownership concentration	การเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคม	สูง - กลาง - ต่ำ	การเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทมี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานด้าน การเงิน
Muiching Criia Chan, John Watson & Devid woodliff (2014)	Corporate Governance Quality and CSR Disclosures	การเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคม	สูง - กลาง - ต่ำ	การเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทมี ความแตกต่างกันตามประเภทอุตสาหกรรม ระดับการรายงาน และมีความสัมพันธ์ในทิศ ทางบวกกับความสามารถในการบริหาร

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะบริษัท

การวิจัยในประเด็นลักษณะของบริษัท มีแนวทางการศึกษาที่หลากหลาย เช่น ลักษณะของโครงสร้างองค์กร ในแต่ละประเทศ ที่มีโครงสร้างของนักลงทุนที่แตกต่างกัน (Nobes, 2008) ซึ่งลักษณะของบริษัทดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท (Roberts, 1992) สำหรับลักษณะของบริษัทที่มีความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) โดยที่นักวิจัยจำนวนมากได้ศึกษาและอธิบายชนิดของการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านลักษณะของบริษัท ซึ่งเป็นตัวแทนทางการดำเนินงานของตลาด ในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างสมบูรณ์ และจากการศึกษาที่หลากหลายพบว่า มีหลายการศึกษาชี้ชัดว่า บริษัทในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งรวมถึงประเทศไทยมีระดับความโปร่งใสต่ำ เนื่องจากรูปแบบวัฒนธรรมของประเทศ ที่บริษัทจะถูกครอบครองโดยลักษณะครอบครัว และบริหารงานโดยเจ้าของ (Ho & Wong, 2001, Haniffa & Cooke, 2005, Darus et al., 2009) ซึ่งโครงสร้างความเป็นเจ้าของ Ghazali (2007) ได้กล่าวว่า โครงสร้างความเป็นเจ้าของเป็นโครงสร้างภายในที่มีผลต่อวิธีการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

จากการทบทวนงานวิจัยในด้านของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม จะพบว่าคุณลักษณะของบริษัท ในรูปแบบที่แตกต่างกันมีผลต่อมูลค่ากิจการ และมีผลต่อการพัฒนาตัวแบบการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ผลการศึกษาวิจัยของ Carmelo (2008) พบว่าการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทมีความแตกต่างกันตามประเภทอุตสาหกรรมความสามารถในการทำกำไร โครงสร้างความเป็นเจ้าของ และตลาดหุ้นสากล และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับข่าว และขนาดกิจการ ในขณะที่ Jeffrey et al. (2012) พบว่าการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทมีความแตกต่างกันตามลักษณะบริษัท ในปีต่อมา Otgontsetseg et al. (2013) พบว่าการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทมีความแตกต่างกันตามระดับการวิจัยและพัฒนา และมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับขนาดกิจการ ผลการดำเนินงาน และความเสี่ยง การศึกษาของ Chih-Wei and Mei Ling ในปี 2014 พบว่าการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมตามโครงสร้างความเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานด้านการเงินเช่นเดียวกันกับผลงานวิจัยอื่นๆ

จากการทบทวนวรรณกรรม และการศึกษาวิจัยในอดีต ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะบริษัท อันได้แก่ โครงสร้างผู้ถือหุ้น สัดส่วนกรรมการอิสระ สัดส่วนการถือหุ้น อายุ และขนาด ที่ส่งผลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ (วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 และข้อที่ 2)

โครงสร้างผู้ถือหุ้น (Ownership Structure)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาประเด็นของโครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบกระจุกตัว ซึ่งเป็นการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่มีสิทธิในการออกเสียง และสามารถครอบครองและควบคุมบริษัทได้ ซึ่งผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทจะมีสิทธิออกเสียงเพียงพอที่จะควบคุมบริษัท และมีอำนาจเหนือผู้บริหาร และพบว่าโดยส่วนใหญ่ผู้ถือหุ้นกลุ่มนี้จะเป็นผู้บริหารบริษัทด้วยตนเอง จึงทำให้การตัดสินใจต่างๆ มุ่งถึงผลประโยชน์ของกลุ่มตนเป็นสำคัญ ดังนั้นบริษัทที่มีโครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจุกตัว เช่น ธุรกิจที่ครอบครัวเป็นเจ้าของ จะมีแนวโน้มในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมต่อสาธารณชนในระดับต่ำ เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้ได้รับข้อมูลข่าวสารจากทางอื่น จึงไม่สนใจในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท (Gamerschlag et al., 2011) การศึกษาในอดีตมีความแตกต่างกันและมีทิศทางที่ไม่ชัดเจน โดยผลการศึกษาของ Brammer และ Pavelin (2006) ทำการศึกษาและพบว่าโครงสร้างการเป็นเจ้าของที่มีสัดส่วนการถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นของบุคคลบางกลุ่ม รวมถึงมีโครงสร้างการเป็นเจ้าของหลักโดยรัฐบาล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Murcia และ Souza (2008) ซึ่งพบว่าโครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจุกตัวนั้นมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลภาคสมัครใจ Balkaoui & Karpik (1982), Ahmad et al. (2003) และ Haron (2007) พบว่าโครงสร้างผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจึงนำมาสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะบริษัทด้านโครงสร้างผู้ถือหุ้นมีผลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 โครงสร้างผู้ถือหุ้นมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

สัดส่วนกรรมการอิสระ (Capital Structure)

การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ข้อมูลทางการเงินของกิจการที่มีผลดีย่อมมีผลทำให้ผู้บริหารของกิจการรายงานเรื่องดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นและสาธารณชน ซึ่งเป็นการรายงานสารสนเทศในสิ่งดีเท่านั้นถึงจะปรากฏในการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (Holland, 2005) โดยผู้บริหารจะรายงานสารสนเทศที่ดีมากกว่ารายงานสารสนเทศที่เป็นผลลบต่อกิจการ แต่สำหรับกิจการที่มีผลประกอบการไม่ดีจะรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมน้อยกว่ากิจการที่ผลประกอบการดี ผู้บริหารจำเป็นต้องปิดบังสารสนเทศเนื่องจากผลประกอบการไม่ดี การรายงานดังกล่าวมีผลกระทบต่อผู้บริหาร (Naser, 1998) จากผลของการศึกษาวิจัยของนักวิจัยที่หลากหลาย ที่ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางการเงิน ผลการดำเนินงานกับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาคสมัครใจพบว่ามีความสัมพันธ์กัน (Tagesson, 2009)

จากผลการศึกษาข้างต้นจะพบว่าขนาดของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร โดยกลุ่มของผู้บริหารจะมีอำนาจในการตัดสินใจ (Jensen & Meekling, 1976) Singhvi และ Desai (1971) ทำการศึกษาความเป็นอิสระของกรรมการ พบว่าตัวแปรความเป็นอิสระของกรรมการเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความน่าสนใจ อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของไทย และธุรกิจส่วนใหญ่มักจะมีลักษณะธุรกิจในครอบครัว ถึงแม้บริษัทจะมีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แต่ผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่จะเป็นอยู่ในระบบเครือญาติกันหรือเป็นคณะกรรมการหรือผู้บริหารภายใน ทำให้ส่งผลกระทบต่อระดับการเปิดเผยข้อมูล กล่าวคือ มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับที่ต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทที่ไม่ได้มีโครงสร้างการถือหุ้นในระบบเครือญาติ ซึ่งเสียงส่วนใหญ่เป็นเครือญาติกัน อันอาจเนื่องมาจากความเชื่อใจและผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ทราบข้อมูลภายในอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Lam et al. (1994) พบว่าการเปิดเผยข้อมูลบริษัทของบริษัทที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียมักได้รับอิทธิพลจากรูปแบบความเป็นเจ้าของและโครงสร้างการบริหารงาน บริษัทที่อยู่ในประเทศภูมิภาคเอเชียมักถูกควบคุมโดยกลุ่มครอบครัวผ่านการดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทหรือการถือหุ้นในสัดส่วนที่สูงของบริษัท ในขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว การถือหุ้นจะมีการกระจายออกไปยังผู้ถือหุ้นกลุ่มสถาบันและประชาชนทั่วไป บริษัทที่ถูกควบคุมโดยครอบครัวจึงมีความจำเป็นที่จะเปิดเผยข้อมูลในปริมาณน้อยกว่า เนื่องจากผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลอย่างเหมาะสมแล้ว อันเนื่องมาจากเป็นผู้ถือหุ้นโดยส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่อยู่ภายในบริษัท ในขณะที่ในประเทศไทยนั้นเน้นศึกษาด้านการถือหุ้นโดยกรรมการบริหาร ซึ่งเป็นบุคคลภายในบริษัทจะมีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล แต่การถือหุ้นในปัจจุบันซึ่งเป็นการถือหุ้นภายนอกบริษัทจะมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2551)

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจึงนำมาสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะบริษัทด้านสัดส่วนกรรมการอิสระมีผลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 สัดส่วนกรรมการอิสระมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

สัดส่วนการถือหุ้น หรือการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ (Multinational Shareholder)

จากการศึกษาของ ศิลปพร ศรีจันเพชร (2551) พบว่าบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลโดยสมัครใจ (Voluntary Disclosure) เพราะบริษัทได้รับประโยชน์จากการเปิดเผยข้อมูล จากการแข่งขันด้านการจัดหาแหล่งเงินทุนในระดับสากล ซึ่งในปัจจุบันการเปิดเผยข้อมูลถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้บริษัทข้ามชาติต้องเปิดเผยข้อมูลมากขึ้น เพราะการเปิดเผยข้อมูลนั้นถือได้ว่าเป็นวิธีการสำหรับบริษัทข้ามชาติในการเข้าถึงข้อมูลเจ้าหนี้และผู้ลงทุนในประเทศอื่นๆ โดยไม่ต้องยกเลิกการ

ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและการเงินของประเทศตน ซึ่งสามารถช่วยในการลดความแตกต่างของการรายงานระหว่างประเทศได้ในขณะที่การรายงานของแต่ละประเทศยังมีความแตกต่างด้านหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของทั่วโลก Eng และ Mak (2003) ยังกล่าวว่าการถือหุ้นในธุรกิจโดยรัฐหรือองค์กรของรัฐมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน และบริษัทที่มีชาวต่างชาติเป็นเจ้าของมักจะถูกควบคุมอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลเจ้าของประเทศ บริษัทเหล่านั้นจะถูกตรวจสอบอย่างเข้มงวดจึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส

จากการศึกษาผลงานวิจัยส่วนใหญ่พบว่า บริษัทในประเทศจะมีการเปิดเผยข้อมูลเป็นในรูปแบบที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ มีการปกปิดตามรูปแบบและวัฒนธรรมการดำเนินธุรกิจของประเทศนั้น ในขณะที่บริษัทข้ามชาติมักมีการเปิดเผยข้อมูลเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ Zarzeski และ Robb (2001) ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทข้ามชาติ ด้านความกดดันทางการตลาดที่ส่งผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่เป็นบริษัทแม่และมีบริษัทลูกทำธุรกิจในต่างประเทศ หรือมีการติดต่อธุรกิจกับต่างประเทศจะมีระดับการเปิดเผยข้อมูลที่มากกว่าปกติ โดยมองว่าวัฒนธรรมและแรงกดดันทางการตลาดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูล เพราะการเปิดเผยข้อมูลให้ประโยชน์อันสมเหตุสมผลกับต้นทุนที่เสียไป เช่น เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Verrecchia (1983) ที่ว่าการใช้ โมเดลการเปิดเผยนานาชาติในทฤษฎีของ Gray's Theory พบว่าเมื่อบริษัทก้าวสู่การเป็นบริษัทข้ามชาติจะมีระดับการเปิดเผยข้อมูลที่สูงขึ้น และในทางตรงกันข้ามบริษัทข้ามชาติจากประเทศที่ชอบปกปิดข้อมูลสมควรเปิดเผยจะเลียนแบบการปฏิบัติของกลุ่มในในระดับประเทศ Haniffa and Cooke (2005) พบว่าโครงสร้างการถือหุ้นต่างชาติมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีสาระสำคัญ เนื่องจากความแตกต่างของโครงสร้างผู้ถือหุ้น อาจส่งผลต่อการเพิ่มช่องว่างทางกฎหมายมากขึ้น และเมื่อมีการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ จึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลที่แตกต่างและเพิ่มขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจึงนำมาสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะบริษัทด้านสัดส่วนการถือหุ้นมีผลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 สัดส่วนการถือหุ้นมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

อายุ (Age)

จากผลทบทวนเอกสารต่างๆ ผู้ศึกษา พบว่า อายุการดำเนินงานของบริษัทที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูล จะเห็นว่า บริษัทที่มีอายุการดำเนินงานเป็นเวลานานจะมีระดับการเปิดเผยข้อมูลที่สูง อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้บริษัทเรียนรู้ว่าต้องทำการ

เปิดเผยข้อมูลอะไรบ้างให้กับผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ใช้ข้อมูลได้รับทราบอย่างครบถ้วน ซึ่งมากกว่าบริษัทที่เพิ่งเริ่มดำเนินการ รวมทั้งบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานในตลาดหลักทรัพย์มายาวนาน มักจะเป็นบริษัทที่ได้รับความเชื่อถือจากลูกค้าหรือนักลงทุนในเรื่องของความมั่นคงและความสามารถทางธุรกิจ ทำให้ได้รับความสนใจจากนักลงทุน จึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการประกอบธุรกิจ ผลงานวิจัยของ Zoysa และ Wijewardena (2003) ได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุการดำเนินงานกับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทพบว่ามีความสัมพันธ์กัน โดยการศึกษาเลือกใช้ระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่วันที่บริษัทได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์จนถึงปีปัจจุบันที่ได้ใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา แต่ผลงานวิจัยของ Elsayed และ Paton (2009) กลับพบว่าอายุของกิจการมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในเชิงลบ จากการศึกษาพบสาเหตุว่าบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานน้อยนั้นมีความเป็นอิสระสูงกว่า และการดำเนินธุรกิจนั้นจะเน้นในเรื่องของการวางกลยุทธ์ของกิจการด้านการมีความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งหมด

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจึงนำมาสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะบริษัทด้านอายุมีผลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 อายุมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ขนาด (Size)

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลและขนาดบริษัท จากผลการศึกษาของ Camfferman และ Cooke (2002), Alsaced (2006) และ Adelo (2010) พบว่าขนาดองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท และบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับต้นทุนในการจัดทำที่ค่อนข้างสูง บริษัทที่มีขนาดใหญ่กว่าจะมีต้นทุนในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลต่ำกว่าบริษัทขนาดเล็ก ประกอบกับบริษัทขนาดใหญ่จะมีความพร้อมด้านเงินทุนในการจัดทำและรายงานข้อมูลให้แก่บุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดีในขณะที่บริษัทขนาดเล็กซึ่งมีเงินทุนที่ค่อนข้างจำกัดมักจะให้ความสำคัญกับระบบรายงานข้อมูล เพราะบริษัทจำเป็นต้องนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้น ไปใช้ในการดำเนินงานด้านอื่นๆ ที่มีความสำคัญมากกว่า รวมทั้งบริษัทขนาดใหญ่มักจะได้รับ ความสนใจจากนักวิเคราะห์หรือสาธารณชนอยู่แล้ว จึงเป็นการง่ายต่อการเผยแพร่ข้อมูลให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วกัน นอกจากนี้ บริษัทที่มีขนาดใหญ่อาจจะต้องเผชิญกับแรงกดดันและความคาดหวังที่จะต้องแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้เกิดการยอมรับจากสาธารณชนและเพื่อรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของบริษัท Haniffa และ Cooke (2005), Hackston และ Milne (1996)

ทำการศึกษาในตัวแปรดังกล่าวเช่นกันและพบว่าขนาดขององค์กรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่จะมีกิจกรรมร่วมกับสังคมและชุมชน และการดำเนินธุรกิจของกิจการมีผลกระทบต่อชุมชนมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Hackston และ Milne (1996) ที่พบว่าบริษัทขนาดใหญ่จะมีความพร้อมและศักยภาพมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก และบริษัทขนาดใหญ่ยังมีแนวโน้มของการได้รับการกดดันจากภายนอกสูง จึงทำให้บริษัทมีแรงจูงใจในการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมสูง หลายการศึกษาคาดว่าขนาดของบริษัทมีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม มีงานวิจัยหลายหลายชิ้น พบว่าขนาดของบริษัทเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความแตกต่างของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (Darus et al., 2009, Said et al., 2009 and Gamerschlag et al., 2011)

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจึงนำมาสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะบริษัทด้านอายุมีผลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 9 ขนาดมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

การศึกษาวิจัยในประเด็นของคุณลักษณะบริษัทที่มีผลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ ทบทวนวรรณกรรม ต่างๆ และสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยในอดีต ด้านคุณลักษณะบริษัทที่มีต่อการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปผลการศึกษาในอดีตตัวแปรคุณลักษณะบริษัท

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Singhvi S. S. & Desai H.B. (1971)	An Empirical Analysis of the Quality of Corporate Financial Disclosure	- ความเป็นอิสระของกรรมการ - โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	- จำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรก - สัดส่วนกรรมการอิสระ	ความเป็นอิสระของกรรมการมีความสัมพันธ์กับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ในทิศทางบวก แต่โครงสร้างความเป็นเจ้าของมีความสัมพันธ์กับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ในทิศทางลบ
Naser, K. (1998)	Comprehensives of Disclosure of Non-financial Companies Listed on the Amman Financial Market	สัดส่วนกรรมการอิสระ	จำนวนผู้บริหาร	การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อสัดส่วนกรรมการอิสระ
Ivy Isack & Rebecca Chyi Woan Tan (2003)	Transparent Blue Skies for the Global Airline Industry: A Study of Key Accounting Disclosures	อายุ	จำนวนวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีจนถึงวันที่ออกรายงาน	อายุไม่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน
Alsaed K. (2006)	The Association between Firm Specific Characteristics : The Case of Saudi Arabia	โครงสร้างการถือหุ้น	สัดส่วนการถือหุ้นแบบกระจุก/กระจายตัวของผู้ถือหุ้น 5 ลำดับแรก	สัดส่วนการถือหุ้นแบบกระจุกมีความสัมพันธ์กับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในทิศทางลบ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Brammer S., Brooks C. & Pavelin S., (2006)	Corporate Social Performance and Stock Returns: UK Evidence from Disaggregate Measures	- สัดส่วนการถือหุ้น - โครงสร้างความเป็น เจ้าของโดยรัฐ	- จำนวนหุ้น 5 อันดับแรก - สัดส่วนการถือหุ้น โดย ภาครัฐ	สัดส่วนการถือหุ้น และโครงสร้างความเป็น เจ้าของโดยรัฐมีความสัมพันธ์กับการรายงาน ความรับผิดชอบต่อสังคม ในทิศทางบวก
Maheshwarl G. C. (2007)	Corporate Characteristic and Responsibility Reporting	โครงสร้างผู้ถือหุ้น	สัดส่วนกรรมการด้านความ รับผิดชอบต่อสังคมต่อ กรรมการทั้งหมด	สัดส่วนกรรมการด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อกรรมการทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับการ รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในทิศทางบวก
Murcia, F. D. R., & De Souza, F. C. (2008)	Discretionary-Based Disclosure: The Case of Social and Environments Reporting in Brazil	การถือหุ้นแบบกระจุกตัว	จำนวนหุ้น 10 อันดับแรก	การถือหุ้นแบบกระจุกตัวความสัมพันธ์กับการ เปิดเผยสิ่งแวดล้อม ในทิศทางลบ
ศิลปพร ศรีจันเพชร (2551)	ความรับผิดชอบต่อ คณะกรรมการบริษัท โครงสร้างผู้ถือหุ้นกับ มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์	โครงสร้างผู้ถือหุ้น	- สัดส่วนการถือหุ้น - สัดส่วนคณะกรรมการ	การถือหุ้น โดยบุคคลภายนอกบริษัทจะมี ความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณภาพการเปิดเผย ข้อมูล

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ผู้ทำกรวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Amir Bamea & Amir Rucin (2010)	Corporate Social Responsibility as a Conflicts between Shareholders	- โครงสร้างผู้ถือหุ้น - อายุ - ขนาด	- สัดส่วนกรรมการอิสระ - อายุของกิจการนับจากวันที่จดทะเบียน - สินทรัพย์รวม	สัดส่วนกรรมการอิสระ อายุ และขนาดมีความสัมพันธ์กับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในทิศทางบวก
Adelopo I. (2010)	Voluntary Disclosure Practices Among Listed Companies in Nigeria	ขนาด	ยอดสินทรัพย์รวม	ขนาดความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูล
Ali Uyer, Mreve Kilic & Nizamettin Bayyurt (2013)	Association between Firm Characteristics and Corporate Voluntary Disclosure : Evidence from Turkish Listed Companies	โครงสร้างกรรมการ	- สัดส่วนกรรมการบริหารด้านสังคมต่อกรรมการทั้งหมด - สัดส่วนกรรมการที่มีอำนาจบริหารต่อกรรมการทั้งหมด	โครงสร้างกรรมการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเปิดเผยข้อมูล

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Magali A., Delas	Triangulating Environmental	โครงสร้างผู้ถือหุ้น	สัดส่วนการถือหุ้นของ	สัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติมีอิทธิพลใน
Dror Etzion & Nicholas Nairn- Birch (2013)	Performances: What do CSR Ratings Really Capture	ชาวต่างชาติ	ชาวต่างชาติ	ทิศทางบวกต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม
Otgontsetseg Erhem, Jamts	Corporate Social Responsibility and its Impact	ขนาด	ยอดสินทรัพย์รวม	ขนาดความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูล
Qian Li & Anand (2013)	on Firm's Investments Policy, Organizational, Structure, and Performance			
Muiching Criia Chan, John Watson & Devid woodliff (2014)	Corporate Governance Quality and CSR Disclosures	โครงสร้างกรรมการ	สัดส่วนกรรมการอิสระ	โครงสร้างกรรมการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับมูลค่ากิจการ

มูลค่ากิจการ (Firm Value) หมายถึง มูลค่าในปัจจุบันสุทธิของกระแสเงินสดในอนาคตขององค์กรหรือการวัดผลของมูลค่าปัจจุบันสุทธิของกระแสเงินสดในอนาคตขององค์กรผ่านมุมมองที่แตกต่างกัน เมื่อพูดถึงคำว่า “มูลค่า” มักจะใช้กันในความหมายของ “คุณค่า” ของสินทรัพย์ต่างๆ ในทางการเงินจะเทียบเคียงว่า “คุณค่า” อยู่ในรูปตัวเงิน (Cash Equivalent) เมื่อใช้วิธีการทางการเงินเข้ามาประเมินแล้วจะถูกเรียกว่า “มูลค่า” และคำว่า “กิจการ” นั้น มักจะถูกอ้างอิงถึงองค์กรหรือสถานประกอบการ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)

ตั้งแต่อดีตมานั้นมีผู้ทำการศึกษาทั้งด้านวิชาการและผลงานวิจัยจำนวนมากที่ให้ความสนใจศึกษาในเรื่องของระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรแต่ละผลงานวิจัยต่างก็นิยามความหมายของระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรหรือมูลค่าขององค์กรหรือกิจการที่ค่อนข้างหลากหลายและมีการให้ความหมายที่แตกต่างกันไป มีทั้งแนวความคิดในการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรในเชิงกลยุทธ์หรือในเชิงการบริหาร แนวคิดที่เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายก็คือแนวคิด Balanced Scorecard ของ Kaplan และ Norton (1996) ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวัดผลการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนกลยุทธ์ขององค์กรไปสู่แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ผ่านมุมมองของระบบการบริหารธุรกิจ 4 ด้านหลัก คือ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านการเรียนรู้และการเจริญเติบโต และด้านกระบวนการดำเนินงานธุรกิจภายใน Franco et al. (2007) ได้ให้คำนิยามของระบบการวัดผลมูลค่ากิจการว่ามีความแตกต่างกันไปหลากหลายด้าน แต่ได้มีการระบุถึงลักษณะของระบบการวัดผลขององค์กรได้ 3 มุมมอง ดังนี้ (1) มุมมองทางด้านลักษณะของระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรโดยระบบของการวัดผลนั้นจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 2 ด้าน คือ ตัววัดผลการปฏิบัติงาน และระบบงานพื้นฐานที่ใช้สนับสนุนระบบและระบบทรัพยากรบุคคล (2) บทบาทของระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร ทั้งด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการกลยุทธ์ การสื่อสารข้อมูลการเรียนรู้และการปรับปรุง และแนวโน้มด้านพฤติกรรมของพนักงาน และ (3) มุมมองด้านกระบวนการของระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรในด้านของกระบวนการเลือกและการออกแบบตัววัดผล กระบวนการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล การปรับปรุงข้อมูล การตรวจสอบ และการชมเชยการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรนั้น อาจประเมินโดยแนวทางของ Carney (1999) ซึ่งได้ระบุถึง 5 ลักษณะของระบบและกระบวนการวัดผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. มีเป้าหมายและหลักการที่ชัดเจน: ระบบการวัดผลการปฏิบัติงานให้เริ่มจากเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก โดยเป้าหมายนั้นจะต้องมีความชัดเจน เข้าใจได้ และพนักงานมีการยอมรับและมีความเข้าใจ

2. มีตัวหลักคณผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับเป้าหมายหลัก: เมื่อพนักงานทุกคนรับทราบยอมรับ และเข้าใจถึงเป้าหมายหลักขององค์กรแล้ว ระบบต้องกำหนดตัววัดผลปฏิบัติงานสำหรับแต่ละหน่วยงานในองค์กรเพื่อเป็นตัวหลักคณผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับเป้าหมายหลักขององค์กรและสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุผลได้

3. พนักงานทุกคนจะถูกกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและสมเหตุสมผล: พนักงานในองค์กรต้องได้รับความยุติธรรม และมีการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ไม่เกินความสามารถของพนักงานที่จะทำให้เป้าหมายนั้นสำเร็จได้

4. มีการให้ความรู้แก่พนักงานด้านการวัดผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ: พนักงานควรได้รับการฝึกอบรมพนักงานในเรื่องการวัดผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และกำหนดวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าพนักงานมีความเข้าใจในเป้าหมายหลักถูกต้อง และเป้าหมายย่อยของพนักงานแต่ละคนนั้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายหลักขององค์กร

5. มีระบบการติดตามผลที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย: ระบบต้องมีการติดตามผลและมีการแสดงผลการปฏิบัติงานที่พนักงานสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

โดยวิธีการวัดความสำเร็จของระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรสามารถวัดผลได้จาก 4 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. มีตัววัดผลการปฏิบัติงานของระบบที่ครบถ้วน: การวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรต้องมีตัววัดผลที่สอดคล้องและเหมาะสมกับเป้าหมายหลักขององค์กร

2. ระบบมีความพร้อมในการวัดผลการปฏิบัติงาน: ระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรต้องมีตัววัดผลที่สมบูรณ์และครบถ้วนสามารถวัดผลได้ครอบคลุมทั้งองค์กร การคัดเลือกตัววัดผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ระบบมีตัววัดผล อาจมีการพิจารณาจากความเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลกับตัววัดอื่นๆ ทั้งนี้ระบบจะต้องให้ข้อมูลที่พนักงานต้องการและร้องขอมาแก่พนักงานทุกระดับ มีการสร้างรายงานที่รวดเร็ว ทันต่อเวลาเมื่อมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น และท้ายที่สุดนั้นระบบจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่เป็นจริงขององค์กร

3. ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรจะต้องมีความพร้อมในการใช้ระบบ: คือระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรจะได้รับการออกแบบมาเป็นอย่างดีสมบูรณ์เพียงใดก็ตาม แต่หากว่าตัววัดผลระบบไม่สามารถใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสมแล้วนั้น การจะวัดผลให้บรรลุผลที่ตั้งไว้ย่อมเป็นไปได้ยาก และในทางตรงกันข้ามหากมีการนำระบบไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมแล้ว

นี้ระบบย่อมสะท้อนข้อมูลที่แท้จริงได้อย่างถูกต้องและชัดเจนตามความเป็นจริงมากที่สุด ในการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรที่ประสบความสำเร็จนั้นยังต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของบุคลากรในการใช้ระบบ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการเห็นถึงความสำคัญในการใช้ระบบวัดผลโดยบุคลากรขององค์กรในทุกตำแหน่งจะต้องยอมรับและเข้าใจในกระบวนการวัดผลทุกตัวที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับตนเอง

4. เป็นระบบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และกระทำตามได้ง่าย: หากระบบการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรมีความซับซ้อนและยุ่งยากมากเกินไป จนพนักงานไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่แล้วนั้นท้ายที่สุดระบบนี้ก็จะสูญหายจนอาจทำให้เกิดปัญหาในกระบวนการปฏิบัติงานได้

งานวิจัยในอดีตได้มีการศึกษาไว้อย่างกว้างขวางในประเด็นของการศึกษาความสัมพันธ์ของระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับการวัดผลการปฏิบัติงานหรือการเพิ่มขึ้นของมูลค่ากิจการ เช่นการศึกษาของ Carroll (1979), Stanwick (1998), Wartick และ Cochran (1985) และ Wood (1991) ศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทพบว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Belkaoui (1976), Fry และ Hock (1976), Bowman (1978), Preston (1978) และ Anderson และ Frankle (1980) ผลงานวิจัยเหล่านี้สนับสนุนแนวคิดที่ว่าต้นทุนของการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในระดับที่สูงจะให้ผลตอบแทนที่สูงตามไปด้วยเช่นกัน โดยการเพิ่มประโยชน์ในส่วนของการสร้างขวัญกำลังใจให้กับพนักงาน และยังส่งผลไปถึงการเพิ่มผลผลิตด้วย Solomon และ Hansen (1985) พบว่ากิจกรรมเพื่อสังคมขององค์กรส่งผลให้องค์กรมีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น (Good citizen) ชื่อเสียงขององค์กรเพิ่มขึ้น การเพิ่มขึ้นของระดับของชื่อเสียงมีประโยชน์ต่อบริษัทในหลายๆ ทางที่ไม่สามารถวัดค่าได้ (Nikolai et al., 1976 and Mohamed, 2007) นั่นคือ ในขณะที่ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรนั้นอยู่ในระดับต่ำ แต่ผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นกลับสูง (Waddock & Graves, 1997) แต่การศึกษาในบางครั้งก็พบว่ามีงานวิจัยบางส่วนที่พบว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ (Ingram and Frazier, 1980 and Freedman & Jaggi, 1982) ซึ่งก็สนับสนุนแนวคิดที่ว่าต้นทุนของความรับผิดชอบต่อสังคมส่งผลให้องค์กรอยู่ในภาวะที่เสียเปรียบทางเศรษฐกิจเมื่อเทียบกับบริษัทอื่น ซึ่งมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่น้อยกว่า (Aupperle et al., 1985 and Vance, 1975) นอกจากนี้งานวิจัยบางงานยังพบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการเงิน (Abbott & Monsen, 1979, Alexander & Buchholz, 1978 and Aupperle et al., 1985) โดยให้เหตุผลว่า มีบางปัจจัยเข้ามามีบทบาททำให้ผลจากการดำเนินงานและความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นไม่สัมพันธ์กัน เช่น มีการวัดผลแค่ด้านเดียวหรือข้อมูล

ที่นำมาใช้วัดผลนั้นอาจยังไม่เพียงพอในการวัดรวมถึงตัววัดที่ใช้วัดผลในการดำเนินงานนั้นยังไม่ใช้ตัววัดที่ดี (Ullman, 1985) เป็นต้น

ความสามารถของการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทนั้นจะเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการ การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพถือเป็นสิ่งที่สำคัญของการบริหารทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานภาครัฐ สำหรับหน่วยธุรกิจเอกชนนั้นประสิทธิภาพถือเป็นเงื่อนไขอันจำเป็นเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการดำเนินงานของกิจการถือได้ว่าเป็นตัวชี้วัดความอยู่รอดของกิจการหากกิจการใดมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กิจการนั้นจะมีความพร้อมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลการดำเนินงานนั้นมีผลมาจากการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ที่เป็นตัวกำหนดความคาดหวังในการปฏิบัติงานของแรงงาน การบันทึกผลการปฏิบัติงานให้สัมพันธ์กับความคาดหวังของแรงงาน (Mohrman et al, 2001) โดย Cascio ในปี 1989 ได้กล่าวถึงทฤษฎีการประเมินผลที่เน้นพฤติกรรม (Behavioral – Orientation) มี 2 วิธีที่สำคัญ คือ (1) วิธีมาตราประมาณค่าแบบกราฟฟิก (Graphic Rating Scales) (2) วิธีมาตราประมาณค่าพฤติกรรมที่จัดแบ่งเป็นระดับขั้น (Behaviorally Anchored Rating Scales : BARS)

ผลการศึกษางานวิจัยในอดีตของ Belkaoui (1976), Fry และ Hock (1976), Bowman (1978), Preston (1978), Anderson และ Frankle (1980), Aupperle et al. (1985) และ Waddock และ Graves (1997) ที่ได้ทำการศึกษาผ่านมาแล้วนั้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาบริบทดังกล่าวในประเทศไทย และผู้ศึกษายังเห็นว่าประเด็นในการศึกษาดังกล่าวยังไม่มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์แบบเกี่ยวเนื่องระหว่างรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมตามคุณลักษณะของบริษัท และการได้รับรางวัลความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่อมูลค่ากิจการจึงทำให้ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการนำอัตราส่วนทางการเงินเพื่อมาวิเคราะห์ ตัวอย่างเช่น อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ เป็นตัววัดความสามารถในการทำกำไรขั้นพื้นฐานของกิจการ และเมื่อนำอัตราส่วนสินทรัพย์รวมเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นตัววัดความยืดหยุ่นของกิจการ ผู้ลงทุนที่ยึดติดกับตัวเลขกำไรในการตัดสินใจลงทุนจึงมีแนวโน้มที่จะยอมซื้อหลักทรัพย์ของกิจการหนึ่งด้วยราคาที่สูงกว่า อีกกิจการหนึ่งซึ่งมีกำไรที่ค่อนข้างผันผวนและมีความไม่แน่นอนสูง จากแนวความคิดนี้ ประกอบกับการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตมาดังที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าตัวแปรมูลค่ากิจการเป็นอีกตัวแปรที่มีความน่าสนใจในการศึกษา

อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินให้อยู่ในรูปแบบอัตราส่วนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายงานทางการเงิน ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ของรายการทางการเงินนั้น สามารถนำไปตีความเพื่อประเมินฐานะการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ในการวัดผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Asset: ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) กำไรต่อหุ้น (Earning Per Share: EPS) อัตราส่วนราคาปิดต่อกำไรต่อหุ้น (Price – Earnings Ratio: P/E Ratio) อัตราส่วนราคาปิดต่อมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Price – Book Value: P/BV) เงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield : DY) การวัดผลการดำเนินงานด้วยมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ (Economic Value Added : EVA) และดัชนีคุณภาพกำไร (Quality of Earnings Index) (Smith, 1991) เป็นต้น

การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการบริหารงาน ซึ่งกำไรเป็นเป้าหมายของการดำเนินธุรกิจ แต่การมีกำไรมากอาจไม่ได้หมายความว่า การบริหารงานจะมีประสิทธิภาพ ถ้าต้องใช้สินทรัพย์หรือทุนดำเนินการมาก อัตราส่วนทางการเงินที่ผู้วิจัยให้ความสนใจ ในการศึกษาผลกระทบของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการ และทำการทบทวน พบว่าตัวแปรที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาเพื่อวัดผลความสำเร็จทางการเงินในมุมมองด้านการดำเนินงานขององค์กรหรือมูลค่ากิจการ สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) เป็นการคำนวณการวัดผลการดำเนินงานขององค์กรจากกำไรสุทธิขององค์กรหารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้นในปีนั้นซึ่งตัววัดนี้สามารถบอกถึงผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นที่จะได้รับจากความสามารถในการทำกำไรขององค์กรและส่งผลโดยตรงต่อมูลค่ากิจการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเงินลงทุนในส่วนของเจ้าของ จะได้รับผลตอบแทนกลับคืนมาจากการดำเนินการของกิจการนั้นในอัตราส่วนเท่าไร หากมีค่าสูงแสดงถึงประสิทธิภาพในการหากำไรสูงด้วยผลลัพธ์ที่สูงยิ่งดี สูตรการคำนวณมีดังนี้

$$\text{ผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) (\%)} = \text{กำไรสุทธิ (Net Profit) / ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity)}$$

2. กำไรต่อหุ้น (Earning Per Share: EPS) เป็นการคำนวณการวัดผลการดำเนินงานขององค์กรจากกำไรสุทธิขององค์กรหารด้วยจำนวนหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของบริษัทที่ชำระแล้วในปีนั้นซึ่งตัววัดนี้สามารถบอกถึงผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นที่จะได้รับจากความสามารถในการทำกำไรขององค์กรต่อ 1 หุ้น เป็นการแสดงให้เห็นถึงกำไรของบริษัทเมื่อเทียบกับจำนวนหุ้นทั้งหมด สูตรการคำนวณมีดังนี้

$$\text{กำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share (EPS) (\%))} = \text{กำไรสุทธิ / จำนวนหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของบริษัทที่ชำระแล้ว}$$

3. อัตราส่วนวัดผลการดำเนินงาน (Tobin's Q) การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของบริษัทโดยใช้มาตรวัดทางบัญชีเพียงอย่างเดียว ไม่ใช่ตัววัดผลที่ดี อันเนื่องมาจากตัวเลขทางบัญชีอาจถูกบิดเบือนจากวิธีการทางบัญชี และความแตกต่างกันในแต่ละอุตสาหกรรม จึงใช้มาตรวัดทางการตลาดเข้ามาร่วมผสมผสานด้วย มาตรวัดตัวนั้นคือ Tobin's Q เป็นอัตราส่วนวัดผลการ

ดำเนินงานจากแนวคิดของ Professor James T. Tobin ซึ่งเป็นนักเศรษฐศาสตร์ชาวอเมริกันเจ้าของรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์ในปี ค.ศ. 1981 โดยคำนวณจากการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างมูลค่าตลาดของบริษัท ต่อราคาเปลี่ยนแปลงแทนของสินทรัพย์นั้น หรืออาจกล่าวได้ว่าอัตราส่วน Tobin's Q คำนวณ โดยการหารผลรวมของมูลค่าทางการตลาดของหุ้นสามัญมูลค่าไถ่ถอนของหุ้นบุริมสิทธิ และมูลค่าตามบัญชีของหนี้สิน ด้วยสินทรัพย์รวม ตามแนวทางของ Chung & Pruitt (1994) สูตรการคำนวณมีดังนี้

$$\text{Tobin's Q} = \text{MV of Equity} + \text{BV of Debt} / \text{BV of TA}$$

เมื่อ MV of Equity = มูลค่าทางการตลาดของหุ้นสามัญ

BV of Debt = มูลค่าทางบัญชีของหนี้สิน

BV of TA = มูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์

หมายเหตุ มูลค่าทางการตลาดของหุ้นสามัญ คือ ผลคูณของราคาตลาดของหุ้นสามัญ ณ วันสิ้นงวด และจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจึงนำมาสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะบริษัท และการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 โครงสร้างผู้ถือหุ้นมีอิทธิพลในทิศทางลบต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 สัดส่วนกรรมการอิสระมีอิทธิพลในทิศทางลบต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 สัดส่วนการถือหุ้นมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 อายุมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 10 ขนาดมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อมูลค่ากิจการ

การศึกษาวิจัยในประเด็นของคุณลักษณะบริษัท และการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการ สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ ทบทวนวรรณกรรม ต่างๆ และสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยในอดีต ด้านคุณลักษณะบริษัท และการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปผลการศึกษาในอคิดตัวแปรมูลค่ากิจการ

ผู้ทำกรวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Meek G. K., Gray S. J. & Roberts C. B. (1995)	Factors Influencing Voluntary Annual Report Disclosures by U.S., U.K. and Continental European Multinational Corporations	ความสามารถในการทำกำไร	อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย	การเปิดเผยข้อมูลส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ
Camffeman K. & Cooke T. E. (2002)	An Analysis of Disclosure in the Annual Reports of U. K. and Dutch Companies	ความสามารถในการทำกำไร	- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น - อัตราผลตอบแทนต่อยอดสินทรัพย์	การวิเคราะห์การเปิดเผยข้อมูลส่งผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราผลตอบแทนต่อยอดสินทรัพย์ ในทิศทางบวก
Alsaeed, K. (2006)	The Association between Firm Specific Characteristics : The Case of Saudi Arabia	ผลการดำเนินงาน	- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น - อัตราราคาตลาดของหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น	การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน ด้านอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และด้านอัตราราคาตลาดของหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น ในทิศทางบวก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Otgontsetseg Erhem, Jamts Qian Li & Anand (2013)	Corporate Social Responsibility and its Impact on Firm's Investments Policy, Organizational, Structure, and Performance	ผลการดำเนินงาน	อัตราผลตอบแทนต่อผู้ ถือหุ้น	การเปิดเผยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมี ผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นใน ทิศทางบวก
Ali Uyer, Mreve Kilic & Nizamettin Bayyurt (2013)	Association between Firm Characteristics and Corporate Voluntary Disclosure : Evidence from Turkish Listed Companies	ผลการดำเนินงาน	อัตราผลตอบแทนต่อผู้ ถือหุ้น	การเปิดเผยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมตาม คุณลักษณะบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรา ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นในทิศทางบวก
Chih-wei Peng & Mei-ling Yang (2014)	The Effect of Corporate Social Performance on Financial Performance: the Moderating Effect of Ownership Concentration	ผลการปฏิบัติงานด้าน การเงิน	- อัตราผลตอบแทนต่อผู้ ถือหุ้น - อัตราส่วนวัดผลการ ดำเนินงาน	ผลกระทบของคุณลักษณะบริษัทส่งผลต่อการ รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม อัตรา ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนวัดผล การดำเนินงานในทิศทางบวก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ผู้ทำกรวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดการเปิดเผย	ผลการวิจัย
Dane M. Christensen (2016)	Corporate Accountability Reporting and High-Profile Misconduct	ประสิทธิภาพของการ ดำเนินงาน	อัตราส่วนวัดผลการ ดำเนินงาน	การรายงานข้อมูลบริษัทด้านบัญชีส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของการดำเนินงานในทิศ ทางบวก

สรุปผลการศึกษาวิจัยในอดีต และการสรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

จากการทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ดังที่นำเสนอมาในเบื้องต้นผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาตัวแปรต่างๆ เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยสามารถสรุปการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดังตารางที่ 8 และสามารถสรุปตัวแปรสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ดังตารางที่ 9

SCHOOL OF ACCOUNTANCY SRIPATUM UNIVERSITY

ตารางที่ 8 สรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความสัมพันธ์	ผลการวิจัย
Singhvi S. S. & Desai	An Empirical Analysis of the Quality of Corporate Financial Disclosure	- ขนาดของกิจการ - โครงสร้างความเป็นเจ้าของ - ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม (Logarithm Asset) - จำนวนผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรก - อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อค่าขาย	+	/
H.B. (1971)	Quality of Corporate Financial Disclosure	- ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อค่าขาย	+	/
Trotman K. T. & Bradley G.W. (1981)	Associates between Social Responsibility Disclosure and Characteristics of Companies	- ขนาดของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม (Logarithm Asset)	+	/
Cooke T.E. (1992)	The impact of Size, Stock Market Listing and Industry Type of Disclosure in the Annual Reports	- ขนาดของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม (Logarithm Asset)	+	/

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความสัมพันธ์	ผลการวิจัย
Meek G. K.,	Factors Influencing	- ขนาดของกิจการ	- ยอดขายได้รวม (Logarithm)	+	/
Gray S. J. &	Voluntary Annual Report	- ความสามารถในการทำ	- อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย	+	/
Roberts C. B.	Disclosures by U.S., U.K.	กำไรของกิจการ			
(1995	and Continental European				
	Multinational Corporations				
Raffournie B.	The Determinants of	- ขนาดของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม (Logarithm Asset)	+	/
(1995)	Voluntary Financial	- ความสามารถในการทำ	- อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย	+	x
	Disclosure by Swiss Listed	กำไรของกิจการ			
	Companies	- โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	- ร้อยละของหุ้นเครือข่าย	+	/
Carol et al.	Corporate Social Reporting	- ขนาดของกิจการ	- บริษัทใหญ่ บริษัทเล็ก (ทุนจดทะเบียน	+	/
(1998)	Practices in Westerns		มากกว่า 3,000,000 ยูโรเท่ากับขนาดใหญ่)		
	Europe:				
	Legitimizing Corporate				
	Behavior				

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความล้มพันธ์	ผลการวิจัย
Camffeman K. & Cooke T. E. (2002)	An Analysis of Disclosure in the Annual Reports of U. K. and Dutch Companies	- ขนาดองค์กร - ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม - อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราผลตอบแทนต่อยอดสินทรัพย์	+	/
Ivy Isack & Rebecca Chyi (2003)	Transparent Blue Skies for the Global Airline Industry: A Study of Key Accounting Disclosures	- ขนาดองค์กร - ระยะเวลาในการออกรายงาน	- ดัชนีวัดขนาดองค์กร - จำนวนวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีจนถึงวันที่ออกรายงาน	+	/
Woan Tan (2003)	Financial Disclosure in the Corporate Annual Reports of Sri Lankan Companies	- อายุการดำเนินงาน	- ไม่ระบุ	+	/

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความสัมพันธ์	ผลการวิจัย
Alsaed K. (2006)	The Association between Firm Specific Characteristics : The Case of Saudi Arabia	- ขนาดของกิจการ	- มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์รวม	+	/
		- โครงสร้างเงินทุน	- อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อหนี้สินรวม	+	/
		- โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	- สัดส่วนการถือหุ้นแบบกระจุก/กระจายตัวของผู้ถือหุ้น 5 ลำดับแรก	+	/
		- อายุการดำเนินงานของกิจการ	- อายุของกิจการนับจากวันที่จดทะเบียน	+	x
		- ผลการดำเนินงาน	- ROE,ROA,P/E,EVA	+	/
Maheshwarl, G. C. (2007)	Corporate Characteristic and Responsibility Reporting	- ขนาดของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม (Logarithm Asset)	+	/
		- ความสามารถในการทำกำไร	- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	+	x
		- สัดส่วนคณะกรรมการ	- สัดส่วนกรรมการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมต่อกรรมการทั้งหมด	+	/
Nazli A. (2007)	Ownership Structure and Corporate Social Responsibility Disclosure: Some Malaysian Evidence	- โครงสร้างผู้ถือหุ้น	- สัดส่วนการถือหุ้นระหว่างเจ้าของ ตัวแทน และกรรมการทั้งหมด	-	/
		- ขนาดของกิจการ	- มูลค่าราคาตลาด	+	/
		- ความสามารถในการทำกำไร	- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	+	/

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความสัมพันธ์	ผลการวิจัย
Carmelo	Determinants of	- ความสามารถในการทำกำไร	- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	#	x
Reverte	Corporate Social	- โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	- การกระจายตัวของหุ้น 5 อันดับแรก	+	/
(2008)	Responsibility	- ขนาดของกิจการ	- สินทรัพย์รวม	+	/
	Disclosure Rating's				
	by Spanish listed				
	firms				
Adelopo I.	Voluntary Disclosure	- ขนาดของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม (Logarithm Asset)	+	/
(2010)	Practices Among	- ความสามารถในการทำกำไร	- อัตราส่วนกำไรต่อหุ้นต่อเงินปันผล	+	/
	Listed Companies in	- โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	- สัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติ	+	/
	Nigeria				
Amir Bamea	Corporate Social	- โครงสร้างการบริหาร	- สัดส่วนกรรมการอิสระ	+	/
& Amir	Responsibility as a	- ผลตอบแทน	- สิทธิประโยชน์ที่ได้รับเป็นตัวแทนจากการ	#	x
Rucin	Conflicts between	- ขนาดของกิจการ	ลงทุน		
(2010)	Shareholders	- อายุการดำเนินงาน	- ขนาดของสินทรัพย์	+	/
			- จำนวนปีในการจดทะเบียนของกิจการ	#	x

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความสัมพันธ์	ผลการวิจัย
Jeffrey R. Cohen,	Corporate Reporting	- ลักษณะบริษัท	- ขนาดบริษัทโดยการวัดสินทรัพย์รวม	+	x
Lori L. Holder-	of Nonfinancial	- การเปิดเผยข้อมูล	- ระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม	#	x
Webb, Leda Nath, &	Leading Indicators	- ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	- ส่วนแบ่งทางการตลาด ความพึงพอใจของลูกค้า อัตราผลตอบแทนจากสินค้า	+	/
David Wood (2012)	of Economic Performance and Sustainability				
Magali A., Delas	Triangulating	- โครงสร้างเงินทุน	- สัดส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติ	+	/
Dror Etzion &	Environmental	- ขนาดของกิจการ	- ขนาดของสินทรัพย์	+	/
Nicholas Nairn- Birch (2013)	Performances: What do CSR Ratings Really Capture				
Muiching Criia	Corporate	- การรายงาน	- ระดับการรายงานข้อมูล	#	/
Chan, John Watson	Governance Quality	- ขนาดของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม	+	/
& Devid woodliff (2014)	and CSR Disclosures	- โครงสร้างการบริหาร	- สัดส่วนกรรมการอิสระ	+	/

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความสัมพันธ์	ผลการวิจัย
Otgontsetseg	Corporate Social	- ขนาดของกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม (Logarithm Asset)	+	/
Erhem, Jamts	Responsibility and its	- ผลการดำเนินงาน	- อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น	+	/
Qian Li & Anand (2013)	Impact on Firm's Investments Policy, Organizational, Structure, and Performance				
Ali Uyer, Mreve	Association between	- ขนาดกิจการ	- ยอดสินทรัพย์รวม (Logarithm Asset)	+	/
Kilic &	Firm Characteristics	- ผลการดำเนินงาน	- อัตราผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้น	+	/
Nizamettin	and Corporate	- อายุการดำเนินกิจการ	- จำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการ	+	/
Bayyurt	Voluntary Disclosure :	- สัดส่วนกรรมการ	- สัดส่วนกรรมการบริหารด้านสังคมต่อกรรมการ ทั้งหมด	+	/
(2013)	Evidence from Turkish Listed Companies	- โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	- สัดส่วนกรรมการที่มีอำนาจบริหารต่อกรรมการ ทั้งหมด	+	x

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความสัมพันธ์	ผลการวิจัย
Chih-wei Peng & Mei-ling Yang (2014)	The Effect of Corporate Social Performance on Financial Performance: the Moderating Effect of Ownership Concentration	- ผลการปฏิบัติการทางการเงิน	- ROE, Log Asset, Debt to Asset and Tobin's Q	+	/
Helen Brown & valentina Li Zamorn. (2015)	The Role of Insurance in the Social Responsibility Report that the Investment Decision on the Management to Clear Performance	- การเปิดเผย	- การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม	+	/

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ผู้ทำการวิจัย	ชื่องานวิจัย	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	วิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการศึกษา	ความสัมพันธ์	ผลการวิจัย
Dane M. Christensen (2016)	Corporate Accountability Reporting and High-Profile Misconduct	- การรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม - ลักษณะของบริษัท - ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน	- การสำรวจข้อมูลจากผู้ใช้งานโดยใช้แบบสอบถาม - ขนาดของบริษัท จำแนกจากอายุการดำเนินงาน - ขนาด, ROA, Tobin's Q	+ + +	/ / /

หมายเหตุ

- + หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูล / หมายถึง มีความสัมพันธ์หรือความแตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญ
- หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงลบกับระดับการเปิดเผยข้อมูล × หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์หรือความแตกต่างกันอย่างไม่มีสาระสำคัญ
- # หมายถึง ระดับการเปิดเผยข้อมูลมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 9 สรุปตัวแปรในการศึกษาวิจัย

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่า
การรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม	คะแนนจริงที่แต่ละบริษัทได้รับหารด้วยคะแนนรวมสูงสุดที่แต่ละบริษัทในอุตสาหกรรมนั้นได้รับ (Cooke, T. E., 1992, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)
โครงสร้างผู้ถือหุ้น	การถือหุ้นแบบกระจุกตัว โดยวัดจากร้อยละของผู้ถือหุ้น 5 อันดับแรกจากผู้ถือหุ้นทั้งหมด (Haniffa & Hudaib, 2006)
สัดส่วนกรรมการอิสระ	ความเป็นอิสระของคณะกรรมการ โดยวัดจากสัดส่วนของกรรมการอิสระจากกรรมการบริหารทั้งหมด (Holland J., 2005)
สัดส่วนการถือหุ้น	ร้อยละของผู้ถือหุ้นต่างชาติ ต่อผู้ถือหุ้นชาวไทย (Said et al., 2009)
อายุ	จำนวนปีในการดำเนินธุรกิจนับจากวันจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจนถึงปีที่ทำการศึกษา (Zoysa, A. D. and Wijewardena. H., 2003)
ขนาด	จำนวนสินทรัพย์รวมในปี 2556 2557 และ 2558 ของบริษัท โดยดำเนินการวัดมูลค่าจากค่าลอการิทึมของสินทรัพย์รวม (Logarithm of Total asset) (Camffeman. K. & Cooke. T. E., 2002)
มูลค่ากิจการ	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) - อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (EPS) - อัตราส่วนวัดผลการดำเนินงาน (Tobin's Q) (Chih - wei Peng & Mei-ling Yang., 2014)

สรุป

การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมแบ่งออกเป็น 10 ด้าน ประกอบไปด้วย การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านการต่อต้านการทุจริต

(CSR3) การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) และการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) ตามแนวทางการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ปี พ.ศ. 2555 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555) และแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยของ Cooke (1992) ด้านคุณลักษณะบริษัท 5 ด้าน ประกอบด้วย โครงสร้างผู้ถือหุ้น (SHDS) สัดส่วนกรรมการอิสระ (POID) สัดส่วนการถือหุ้น (SHHD) อายุ (AGEC) ขนาด (SIZE) ตามแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยของ Camffeman และ Cooke (2002), Zoysa และ Wijewardena (2003), Holland (2005), Haniffa และ Hudaib (2006) และ Said (2009) ด้านมูลค่ากิจการ ประกอบไปด้วย อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (EPS) และอัตราส่วนวัดผลการดำเนินงาน (Tobin's Q) ตามแนวทางของ Chih-Wei และ Mei-Ling (2014)

จากการทบทวนวรรณกรรมของการศึกษาในประเทศ และต่างประเทศ พบว่าการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะบริษัท การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม และมูลค่ากิจการ ในบางองค์ประกอบนั้นยังพบว่าผลกระทบ และความสัมพันธ์ยังไม่ชัดเจน ผลการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการทบทวนยังพบว่าการศึกษาในประเทศหนึ่งมีผลกระทบและมีความสัมพันธ์ในขณะที่ไปศึกษาอีกประเทศหนึ่ง กับพบว่าไม่มีผลกระทบและไม่มีความสัมพันธ์ หรือบางผลงานวิจัยผลการวิเคราะห์มีทิศทางบวก และอีกงานวิจัยกับพบว่ามีทิศทางลบ และจากการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่อมูลค่ากิจการนั้นยังมีไม่มากนัก โดยส่วนใหญ่จะมุ่งวิเคราะห์ถึงความแตกต่างของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการศึกษาโดยใช้ตัวแปรด้านการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นตัวแปรขึ้นกลาง (Mediator) ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะบริษัท และตัวแปรมูลค่ากิจการ ยังไม่พบว่ามีการศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญที่จะทำการศึกษาให้ครอบคลุม และมุ่งศึกษาบริบทของประเทศไทย โดยทำการพัฒนารอบแนวคิดการวิจัยจากการศึกษาและสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาผลกระทบของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย